

Dosarul nr. 2ra-270/2022
2-19194914-01-2ra-28022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Gîrleanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

27 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Stepan Petru,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Stepan Petru
împotriva Întreprinderii municipale „Infocom” cu privire la recunoașterea dreptului
de consumator, respectarea drepturilor, acordarea dreptului de a încheia contract de
prestare a serviciilor, anularea ordinelor de încasare,
împotriva deciziei din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 decembrie 2019, Stepan Petru a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Întreprinderii municipale „Infocom” cu privire la recunoașterea dreptului
de consumator, respectarea drepturilor, acordarea dreptului de a încheia contract de
prestare a serviciilor, anularea ordinelor de încasare.

În motivarea acțiunii, Stepan Petru a invocat că este deținătorul contractului
nr.23 din 21.10.1998 de investire a capitalului privat în construcția obiectului de
menire socio-culturală, prin devălmășie „Casa locativă din str. xxxx, sec. x”, în
care, la punctul 3.7., expres se stipulează – „după darea în exploatare a casei și
după achitarea totală a costului apartamentului, să transmită documentele necesare
pentru întocmirea dreptului de proprietate beneficiarului în termen de 20 de zile,
conform legislației în vigoare”.

A menționat că, bunul imobil nominalizat i-a fost predat în posesiune, pentru
a fi finalizate lucrările din interior, de pregătire pentru darea în exploatare conform
contractul de investiție a capitalului privat nr.23 din 21.10.1998, cu cota parte în
diviziune/devălmășie din obiectul de menire socio-culturală, conform proiectului
general nr.1180, din str. xxxx, mun. Chișinău.

La înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil, directorul SA
„Devait”, în procesul-verbal de recepție finală din 06.02.2002, l-a înscris ca
investitor și beneficiar, fiind încălcate prevederile art.40/3 a Legii nr. 1543 din
21.05.1998.

Astfel, SA „Devait” a dobândit dreptul de proprietar unitar asupra blocului de locuit din str. xxxx, mun. Chişinău, cota parte din obiectul de menire socio-culturală conform proiectului general 1180 din sect. xxxx str. xxxx, asupra proprietăţii private în diviziune/devălmăşie a investitorilor, inclusiv asupra apartamentului său nr.xx din blocul locativ nr. xx, str. xxxx, sect. Buiucani, mun. Chişinău.

A menţionat că, în mod nejustificat, este impus să-şi apere drepturile, prin intermediul instanţei de judecată, conform art. 26 al Legii nr.105 din 13.03.2003 privind protecţia consumatorilor şi Legii nr.8 din 26.02.2016 privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor.

A indicat că, neavând contract încheiat cu ÎM „Infocom” cu privire la acordarea serviciilor comunale, lunar, în mod regulat, prin intermediul cutiei poştale, i-au fost expediate ordine de încasare a numerarului cu rechizitele bancare: cont bancar nr. xxxx, codul băncii xxxx, cod fiscal xxxxx, pentru prestarea serviciilor comunale, neacordate din anul 2012 de ÎM „Infocom” până în prezent.

A susţinut reclamantul că, a încercat să găsească o modalitate de soluţionare a litigiului pe cale amiabilă cu administratorii ÎM „Infocom”, de a rezolva aceste neînţelegeri, prin întocmirea unui contract direct de acordare a serviciilor.

La 14 aprilie 2014, a adresat cerere ÎM „Infocom” de a-i fi explicate cerinţele înaintate de transfer a numerarului, primind răspunsul nr. 1161 la 24.04.2014, prin care i s-a comunicat că ÎM „Infocom” doar tipăreşte ordinele de încasare a numerarului.

La 07 decembrie 2015 a înaintat o altă cerere către ÎM „Infocom”, primind răspunsul nr.3592 din 18.12.2015, prin care se stipulează „cu persoane fizice întreprinderea noastră nu are contracte, nu v-a prezentat nici o factură, prin urmare nu are şi nu poate avea faţă de Dvs nici o cerinţă de achitare”.

A invocat că, nu a întocmit nici un contract în scris, nici verbal cu ÎM „Infocom” să deservească blocul locativ (proprietate privată în diviziune/devălmăşie) conform deciziei consiliului municipal nr.13/5 din 27.12.2007, să-i acorde unele servicii comunale, să-i gestioneze proprietatea privată, pentru care unii să fie remuneraţi, iar unele servicii nu se îndeplinesc la deservirea blocului locativ.

A notat că, această ilegalitate comisă de ÎM „Infocom”, care acordă servicii comunale doar unei părţi de societate selectivă a mun. Chişinău, poate servi ca o clauză abuzivă faţă de cetăţeni şi faţă de el. Clauză abuzivă este clauza contractuală care, nefiind negociată în mod individual cu consumatorul, creează, contrar cerinţelor buneii-credinţe, prin ea însăşi sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligaţiile părţilor ce apar din contract.

A solicitat să fie recunoscut ca consumator în baza art.26 din Legea nr.105 din 13.03.2003, să i se acorde dreptul de întocmire a contractului de acordare a serviciilor conform Legii nr.8 din 26.02.2016 privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor, anularea ordinelor de încasare a numerarului înaintate din anul 2012, până în prezent cu rechizitele bancare a ÎM „Infocom” - cont bancar nr. xxxx, codul băncii xxxx, cod fiscal xxxx, considerate ca ilegale şi orice cerinţă financiară considerată - ca clauză abuzivă.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Stepan Petru către

Întreprinderea municipală „Infocom” privind recunoașterea dreptului de consumator, respectarea drepturilor, acordarea dreptului de a încheia contract de prestare a serviciilor, anularea ordinelor de încasare, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Stepan Petru, cu menținerea hotărârii din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind justă soluția primei instanțe cu privire la respingerea pretenției înaintate de Stepan Petru cu privire la obligarea ÎM „Infocom” de a încheia contract de prestări servicii cu Stepan Petru, or, ÎM „Infocom” nu deține calitatea de prestator de servicii, ci reprezintă o persoană juridică care, în numele operatorului sau a gestionarului fondului locativ, asigură, în bază de contract, distribuirea pe apartamente a volumelor de servicii comunale furnizate/prestate, emiterea și expedierea bonurilor de plată, perceperea plăților de la consumatori și transferul acestora operatorilor, informarea consumatorilor privind facturarea și obligațiile de achitare a plăților pentru serviciile consumate.

A reținut că, instanța ierarhic inferioară corect a dispus respingerea capătului de cerere privind anularea ordinelor de plată emise de ÎM „Infocom”, întrucât solicitarea respectivă nu este înaintată pârâtului corespunzător, or, ÎM „Infocom” doar perfectează bonurile de plată pentru serviciile comunale în baza informației prezentate de către prestatorii de servicii, și nu furnizează servicii, respectiv datele incluse în ordinele de plată sunt livrate de către gestionarul fondului locativ, în speță fiind vorba de ACC nr. 55/290.

Cu referire la obiecțiile apelantului precum că instanța de fond urma să atragă în proces în calitate de copârâți ACC nr. 55/290 și SA „Devait”, fără a specifica și proba care sunt efectele unei eventuale hotărâri de judecată în privința acestora, instanța de apel a notat că, nu există nicio premisă care ar justifica necesitatea atragerii în proces a persoanelor juridice indicate. Mai mult decât atât, apelantul nu a prezentat argumente plauzibile care ar indica lezarea drepturilor ACC nr. 55/290 și SA „Devait”, iar instanța de judecată, din oficiu, în lipsa unei cereri de chemare în judecată formulată și înaintată potrivit exigențelor prevăzute de art. 166 și 167 din Codul de procedură civilă, nu este în drept să atragă în proces pârâți, fiind o încălcare a principiului disponibilității părților consfințit prin art. 27 din Codul de procedură civilă, precum și a principiului contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, garantat de art. 26 din Codul de procedură civilă. Totodată, a menționat faptul că potrivit materialelor cauzei, reclamantul nu a înaintat pretenții față de ACC nr. 55/290 și SA „Devait”, or nu există nicio cerere de concretizare sau modificare a acțiunii civile în acest sens.

De asemenea, instanța de apel a constatat cu certitudine că, blocul nr. 40 situat în mun. Chișinău, str. Rahmaninov, se află în gestiunea ACC nr. 55/290, care este investită cu drepturi și împuterniciri pentru executarea obligațiilor ce țin de administrarea, întreținerea și exploatarea fondului locativ, respectiv perfectează bonurile de plată pentru serviciile prestate de furnizori, în temeiul contractului bilateral de prestare și prelucrare a informației semnat între centrul de calcul ÎM „Infocom” și gestionarul fondului locativ ACC nr. 55/290.

A indicat că, prima instanță corect a concluzionat că solicitarea reclamantului Stepan Petru privind recunoașterea dreptului de consumator în baza art.26 al Legii

nr.105 din 13.03.2003 este neîntemeiată, întrucât articolul respectiv vizează instruirea în domeniul protecției consumatorilor.

La fel, Colegiul a considerat inoportună recunoașterea în calitate de consumator a lui Stepan Petru, or, prin prisma prevederilor Legii nr.105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, ca persoană care folosește servicii în scopul satisfacerii unor necesități, apelantul/reclamant Stepan Petru este consumator, nefiind necesară recunoașterea acestei calități printr-o hotărâre judecătorească.

La 08 februarie 2022, Stepan Petru a declarat recurs împotriva deciziei din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate cu adoptarea unei decizii noi privind remiterea cauzei la rejudecare (f.d. 154-156).

În motivarea recursului a reiterat argumentele indicate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expedită părților prin intermediul oficiului poștal la 17 noiembrie 2021 (f.d. 152), însă la materialele cauzei nu se atestă confirmarea recepționării deciziei de către părți. Astfel recursul depus la 08 februarie 2022 de către Stepan Petru, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 28 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d. 170). Însă până în prezent intimatul nu și-a valorificat dreptul său de a depune referință pe marginea recursului declarat.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Stepan Petru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Stepan Petru.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh